

smukt for denne Forenings Virksomhed. Gaa vi nu tilbage til den Tid, da Foreningen blev stiftet, da var Undervisningsvæsenet i en høist maadelig Tilstand hos os; der eksisterede en Navigationskole her i Kjøbenhavn, som manglede Elever, idetmindste havde den kun faa, og Undervisningen var der meget indskrænket, og saavidt jeg erindrer, var der allerede ogsaa dengang en mindre Skole i Aalborg, hvorfra der kun udgik ganske faa Elever; flere Skoler var der ikke, hvorimod alle Søfoll strømmede fra Kongeriget over til Hertugdømmet Slesvig, hvor de bleve underviste i de slesvigiske Skoler, examinerede og toge Examen; det var kun meget faa, der toge Examen her. Foreningen til Søfartens Fremme begyndte da sin Virksomhed med en lille Aftenkole, arbejdede sig frem, overtog senere den kjøbenhavnske Skole, fik et særligt Lokale i Skippers Bølgshus, hvorfra den blev udjaget, da Sø- og Handelsretten skulde bruge Lokalet, og siden har den vanket om paa forskjellige andre Steder i Byen, indtil den endelig opnaaede det store Formaal, den havde sat sig, at skaffe sig et eget Lokale, hvilket vist flere ærede Medlemmer kjende; det ligger i Havnegade og tager sig meget smukt ud. Hele dette Arbejde har været overordentligt besværligt og kostbart for Foreningen; den har ikke alene maattet uddanne de unge Søfoll, men ogsaa paa sin Beføstning uddanne Lærere i Sagen, og den er gaaet udenfor de almindelige Røg, der foredres til almindelig Eyrmandsexamen, idet den har søgt at skaffe de Elever, der søgte Skolen, en højere Stillning. Et æret Medlem siger: ja, saa har den gjort det Samme, som Skolen paa Bogo; men jeg kommer netop til det Spørgsmaal, som det ærede Medlem deri berørte, og jeg skal søge at vise, at Foreningen til Søfartens Fremme virker ikke for den kjøbenhavnske Navigationskole alene, men ogsaa for Landets øvrige Navigationskoler. Af en Navigationskole, som er oprettet af en privat Bestyrer, kan man finde det rimeligt og rigtigt, at den kun virker for sig selv, og at den i Concurrence med andre Skoler søger at skaffe sig Elever, men dette har aldrig været Tilfældet med Kjøbenhavns Navigationskole, idet den netop eller idetmindste Foreningens

Bestyrelse har gjort, hvad der stod i dens Magt for at bortvise Concurrence, og har søgt at hjælpe paa Skolerne overalt i Landet, hvor det var muligt og med de Kræfter, der stode til dens Raadighed. Foreningen til Søfartens Fremme kunde ikke fremme Uddannelsen her i Landet, medmindre den havde et Institut under sin egen Bestyrelse, og det er ganske rimeligt, at den paa dette Institut har anvendt alle de Midler og alle de Kræfter, hvorover den har kunnet raade, for derigjennem at danne, hvad man vilde kalde et Monasterinstitut; men at den derved skulde komme til at konkurrere med andre Skoler har ligget saa fjernt fra dens Tanke, at den tværtimod har gjort Alt, hvad der stod i dens Magt for ikke at gjøre det. Jeg kan i den Henseende henvisse til en Beretning, der saavidt jeg erindrer, ogsaa i sin Tid er bleven omdelt i det høie Røg; der staar der i Pag. 27: „Institutterne“ — nemlig Sømandsskolerne omkring i Landet, — „ere alle private, og en Concurrence imellem dem kan i og for sig ikke anses for ønskelig; den vil let kunne lede til, at Lærerne ved Undervisningen mere hade Examen end Elevernes egentlige Uddannelse i Theori og Praktik for Die, at de, for i korteste Tid at bibringe Eleverne den for Examen netop nødvendige Kundskab, ledes hen paa en Bet, en mekanisk Undervisningsmethode, som senere vil vise sig mindre gavnlig for de unge Søfoll. Sømandens Tid er ham kostbar, det er hans Kapital, og Ingen kan fortænke ham i, at han søger hen til det Institut, der hurtigst fører ham til Maalet; og, hvorvel det nok kan siges, at Examen skal være saaledes indrettet, at den afgiver fuldt Bevis for Elevens Kundskab og Dygtighed, saa veed dog Enhver, som er nogenlunde kjendt med Forholdene i denne Henseende, at Trygheden for Elevens grundige Kundskab mere maa søges hos Læreren end ved Examen.“ Altsaa det, som har været Foreningens Hovedopgave, var at danne det kjøbenhavnske Institut til et Monasterinstitut, uden at lægge noget af de andre Instituter i Landet den mindste Hindring eller den mindste Sten i veien. Jeg skal saaledes nævne, at Foreningen til Søfartens Fremme har forsynet